

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích,

Pedagogická fakulta

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 24.5.2010

Diplomant: Martina Knížová

Aprobace: učitelství primární školy

Recenzent diplomové práce

RNDr. Tomáš Ditrich

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Využití exkurzí do ZOO Ohrada v prouce a přírodovědě
(téma)

Předložená práce obsahuje 65 stran textu, 33 stran příloh a celkem cituje 40 literární a elektronických pramenů.

Cílem práce bylo popsání možností využití ZOO Ohrada při výuce prvouky a přírodovědy na 1. stupni základní školy. Autorka na základě konzultace s pracovníky ekologického centra při ZOO Ohrada vybrala celkem čtyři témata (Ryby našich rybníků, Rybník, Moudrá sova, Poznáváme hady), která zpracovala jako exkurzi včetně vytvoření pracovních listů. Dva z těchto tematických celků (Moudrá sova a Ryby našich rybníků) autorka realizovala v praxi s žáky zoologického kroužku. Návrhy exkurzí obsahují i náměty na využití exkurzí v mezipředmětových vztazích.

K **obsahové stránce** diplomové práce mám následující poznámky či připomínky:

- Celý literární přehled diplomové práce spočívá v excerpce z Rámcového vzdělávacího programu (RVP), tří učebnic (jedné pro každý ročník) a historie a zajímavostí o ZOO Ohrada. Tento přehled považuji vzhledem k tématu DP za nedostačující, chybí teoretická východiska vedení exkurzí, stejně jako přehled výukových programů/exkurzí již pořádaných v ZOO Ohrada, případně i v jiných ZOO.
- Samotné navrhované exkurze jsou relativně dobře navrženy a vypracované pracovní listy nepostrádají nápaditost. Některé jejich části jsou však pravděpodobně pro žáky prvního stupně poměrně obtížné (např. rozeznání našich užovek podle nedokonalých fotografií). Tyto nedostatky (jestli existují) by byly odhaleny, pokud by všechny navržené exkurze byly vyzkoušeny s cílovou skupinou. Z tohoto pramení pravděpodobně nejvážnější připomínka:
- Přestože počet navržených exkurzí nebyl příliš vysoký (celkem 4), pouze dvě z nich byly realizovány v praxi. Navíc byly tyto dvě exkurze vyzkoušeny s dětmi ve věku 7-11 let ze zoologického kroužku, ačkoli cílová skupina exkurzí jsou žáci jedné třídy 1. stupně ZŠ. S jistotou lze předpokládat, že věkově heterogenní skupina dětí se zájmem o biologii bude mít odlišné výsledky než děti cílové skupiny. Celkově tedy žádná z exkurzí není vyzkoušena s cílovou skupinou, což snižuje jejich praktickou využitelnost.
- Návrh každé exkurze obsahuje teoretickou část, pravděpodobně určenou pro vedoucí exkurzí. Tato teoretická část však není součástí pracovních listů, pro případné zájemce o tyto exkurze je proto nedostupná. V práci navíc chybí informace o tom, jakým způsobem (jestli vůbec) budou pracovní listy k dispozici pro pedagogickou veřejnost.
- Ilustrace na str. 29 (mezipředmětové vztahy - nácvik sčítání) by namísto fádních teček mohla obsahovat drobné ilustrace „sčítaných“ ryb. Tímto by se posílila trvalost poznatků získaných během exkurze.

Z **formálního hlediska** hodnotu práce snižují mnohé nedostatky i nepřesnosti. Již v obsahu chybí celá kapitola (Literární přehled), číslování kapitol potom samozřejmě neodpovídá textu. V anglické anotaci je sporné použití termínu

„dissertation“ jakožto diplomová práce, namísto standardního „thesis“. V práci se bez zřejmého důvodu mění velikost písma (např. str. 9 a 10). Další námitka se týká číslování příloh, přestože je zvykem přílohy DP nečíslovat.

Poměrně velké nedostatky jsou v citování internetových zdrojů. Navíc je na str. 35 je špatně citován text o rákosu obecném (citována internetová stránka pojednávající o orobinci úzkolistém (*Typha angustifolia*) místo *Phragmites australis*). Celkový seznam citací je také vhodné seřadit abecedně.

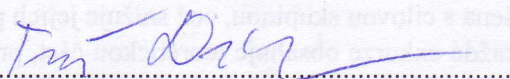
V textu se objevily i některé věcné nepřesnosti – tak např. na str. 35 autorka zaměnila typ pohlavních buněk škeble rybníčné, kdy uvádí, že „Sameček vypudí vajíčka do vody a samička je nasaje do svého těla“; opakovaně píše „roháč velký“ namísto „potápka roháč“ (str. 41, 43). Jako roháč velký se přitom někdy označuje roháč obecný, tedy brouk. Do řádu sov řadíme čeled' sovovití a ne sovítí (str. 46). Během exkurze Rybník má vedoucí exkurze žáků vysvětlit „podstatu veškerého života ve vodě“ (str. 40) - obávám se, že splnění tohoto cíle je značně nereálné.

K autorce práce, resp. k předkládané diplomové práci mám několik otázek:

- 1) Lze všechny uvedené exkurze uskutečnit v libovolném ročním období?
- 2) V rámci využití exkurzí v mezipředmětových vztazích navrhujete pohádku „O rybáři a jeho ženě“. Nebyla by lepší pohádka, kde se vyskytují druhy ryb zmíněné v exkurzi? Znáte nějakou?
- 3) Byl nějakým způsobem zjišťován vliv exkurze na znalosti/zájem žáků o daném tématu? S jakým výsledkem?
- 4) Exkurze „Poznáváme hady“ je navržena jako rozšíření kapitol „V lese“ a „Ve vodě a v jejím okolí“. Kteří z našich hadů žijí v lese?

I přes uvedené námitky a poznámky lze konstatovat, že autorka diplomové práce splnila zadané cíle a prokázala schopnost samostatné práce, diplomovou práci proto doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: dobře.

Podpis recenzenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 24.5.2010

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------